

**О. С. Чернікова,**

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права,

юрисконсульт

Споживчого товариства «Полігональ»

## ДЕЯКІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ МІГРАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН

Стаття присвячена висвітленню основних тенденцій, проблем та перспектив формування сучасних міграційно-правових відносин. Проведено аналіз літературних наукових джерел з питань дослідження міграційної політики, міграційного права в системі права України, державно-правового регулювання міграційних процесів та інше. Досліджено коло суб'єктів, об'єктів міграційних відносин, розкрито поняття міграційно-правових відносин, детально розглянуто і визначено, що міграційна політика держави спрямована на планування руху населення, виконує функції контролю за ним і є реакцією держави на стихійні переміщення людей.

Встановлено, що для різних країн і регіонів наслідки міграції можуть бути неоднаковими, як для тих, що віддають робочу силу, так і для тих, що її приймають. Проведено аналіз міграційної ситуації в Україні, який показує, що вона розвивається набагато динамічніше, ніж відбувається процес імплементації вітчизняного законодавства у цій сфері. Проведено аналіз вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів, які ратифіковані Україною та виокремлено, що позитивним прикладом тісної взаємодії України і ЄС стало схвалення Кабінетом Міністрів України Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року. Також встановлено, що вдосконалення правових механізмів забезпечення державної міграційної політики України, зокрема й прийняття Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року обумовлено ратифікацією Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Детально розглянуто перспективи розвитку міграційно-правових відносин, зокрема увагу приділено таким: розробка глобальної міграційної політики, впровадження сучасних інноваційних технологій, підвищення ролі громадянського суспільства. Визначено напрями удосконалення міграційно-правових норм для забезпечення ефективного регулювання міграційних процесів та захисту прав людини в умовах сучасних викликів.

**Ключові слова:** міграція, міграційне право, міграційно-правові відносини, міграційні процеси, міграційна політика, правовий статус мігрантів, глобалізація, міжнародне право.

**Постановка проблеми.** Міграція є однією з найактуальніших соціально-економічних та правових проблем сучасного світу. Вона впливає на демографічні процеси, економіку, соціальну структуру суспільства та міждержавні відносини. У зв'язку з цим, питання формування сучасних міграційно-правових відносин набувають особливої важливості. Цей процес є складним і багатогранним, він включає в себе як внутрішні, так і міжнародні аспекти. У зв'язку з глобалізацією, конфліктами, економічними кризами та змінами в демографічній структурі населення, питання міграції стають дедалі актуальнішими.

З 2014 року в Україні з'явилася нова категорія внутрішніх мігрантів – внутрішньо переміщені особи (ВПО), що зумовило необхідність розробки відповідної правової бази. Станом на 2017 рік країна мала найбільшу кількість ВПО в Європі з часів завершення Другої світової війни. Повномасштабне вторгнення росії 24 лютого 2022 року спричинило ще більш масові переміщення: понад 11 мільйонів українців були змушені шукати безпечніші регіони в межах країни або виїхати за кордон. Відтак, на сьогодні ключовими завданнями є сприяння інтеграції ВПО шляхом усунення бар'єрів у реалізації їхніх прав

і свобод, забезпечення доступу до адміністративних, соціальних, культурних та інших послуг, а також створення умов для розкриття потенціалу та посилення спроможності ВПО у приймаючих громадах [1].

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Сучасні дослідники активно займаються вивченням теоретичних аспектів міграційних процесів. Зокрема, значний внесок у цю сферу зробили М. Долішній, Е. Лібанова, О. Малиновська, Т. Петрова, О. Позняк, С. Сардак та інші науковці.

Питання імплементації міжнародних стандартів щодо запобігання нелегальній міграції у законодавство України детально аналізує доктор В. Олефір [2, с. 76–78]. Новий підхід до вивчення міграційної політики, що базується на концепції превентивного міграційного менеджменту, запропонувала дослідниця О. Риндзак [3, с. 52–54].

Комплексний теоретичний аналіз міграційного права як складника правової системи України здійснив А. Супруновський [4]. У своїх дослідженнях він розглядає державне та правове регулювання міграційних процесів, досліджує особливості формування державної міграційної політики, а також визначає роль правових механізмів у цьому процесі.

Проблематику міграції у контексті сучасних наукових концепцій вивчає Л. Весельська. Вона розкриває особливості державного регулювання вимушеної міграції в Україні в умовах сучасних викликів [5, с. 8–12].

**Метою статті є** аналіз основних тенденцій, проблем та перспектив формування сучасних міграційно-правових відносин.

**Виклад основного матеріалу.** Міграційні питання залишаються надзвичайно актуальними як для України, яка переживає воєнні виклики, так і для всього світу, де щороку зростає кількість біженців і мігрантів. Останні роки відзначилися безпрецедентним збільшенням масштабів міграційних потоків, що суттєво змінює глобальний ландшафт. Це вимагає розробки ефективної нормативно-правової бази для регулювання різних типів міграції та міграційних процесів як на національному, так і на міжнародному рівні.

Суб'єктами права, що регулює питання міграції, визнаються як фізичні, так і юридичні особи, дії, поведінка або рішення яких підпадають під дію міжнародних та національних нормативно-правових актів. Відповідно, до кола суб'єктів міграційно-правових відносин належать український народ, державні органи влади, місцеве самоврядування, посадові та службові особи, а також фізичні та юридичні особи, зокрема громадяни України, іноземці й особи без громадянства.

Важливо розмежовувати поняття суб'єкта міграційного права та суб'єкта міграційно-правових відносин. Перше охоплює ширше коло осіб, оскільки означає потенційну можливість брати участь у міграційних правовідносинах, тоді як друге стосується осіб, які фактично є учасниками таких відносин у певний момент часу.

Суб'єкти міграційного права в Україні охоплюють громадян держави, іноземців, осіб без громадянства, біженців, шукачів притулку, внутрішньо переміщених осіб, а також державні та муніципальні органи влади, міжнародні й громадські організації. Усі вони мають визначені права та обов'язки, закріплені у відповідних нормах міграційного права [6, с. 25–26].

Об'єктами можуть бути такі аспекти: в'їзд і виїзд громадян, іноземців та осіб без громадянства з території України; тимчасове перебування, а також тимчасове і постійне проживання іноземних громадян; їхня зайнятість у трудовій чи підприємницькій діяльності, облік іноземців; контроль за їхнім перебуванням і проживанням у країні; повернення закордонних українців; надання адміністративних послуг у сфері міграції громадянам та іноземцям; здійснення заходів щодо регулювання міграційних процесів.

Аналізуючи зміст як складову адміністративних правовідносин, варто наголосити, що його основною характеристикою є взаємодія між суб'єктами, яка проявляється у взаємних суб'єктивних правах і юридичних обов'язках. Ці права та обов'язки співвідносяться в межах конкретних правовідносин, формуючи їхній правовий зміст.

Під міграційними правовідносинами слід розуміти суспільні зв'язки, що регулю-

ються нормами адміністративного права, та передбачають правовий контакт між сторонами. У цьому контексті мігрант користується гарантованим Конституцією правом на свободу пересування, а державні органи мають забезпечувати його реалізацію. Такі правовідносини виникають у зв'язку з необхідністю переміщення територією або безпосередньо в процесі такого переміщення, а також як його наслідок.

В Україні активно впроваджується широка реформа децентралізації та вдосконалення багаторівневої системи державного управління, включно зі сферою міграції, яка є ключовою складовою управлінських процесів. Цей комплекс заходів спрямований на зміцнення територіальної цілісності та суверенітету країни, сприяння інтеграції до Європейського Союзу та розвиток громадянського суспільства. У цьому контексті принцип прозорості відіграє важливу роль як ефективний механізм реалізації поставлених завдань. [7, с. 47].

Україна, як і більшість країн світу, стикається з явищем міжнародної міграції. Однак із початку 1990-х років, після відкриття кордонів колишнього СРСР, масштаби міграційних процесів значно змінилися. Згодом країна інтегрувалася у глобальні міграційні тенденції. Останні світові події підтверджують актуальність цієї проблеми та вимагають оперативного правового реагування на виклики, пов'язані з міграцією.

Важливу роль у нормативно-правовому регулюванні міграції відіграють норми, які містяться в міжнародних договорах та угодах, які за Конституцією України є частиною національного законодавства України. Україна ратифікувала у 1997 році Європейську Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.), у 2002 році Україна приєдналася до Протоколу щодо статусу біженців (1967 р.) та Конвенції ООН про статус біженців (1951 р.), у 2007 році ратифікувала Європейську Конвенцію про правовий статус трудящих-мігрантів (1977 р.), а також низку документів Міжнародної організації праці. Варто зазначити, що наша держава є учасницею таких міжнародних документів, як Конвенція щодо статусу апатридів та Конвенція про скорочення

без громадянства [8]. Зазначені конвенції складають, так звану «міжнародну хартію з міграції» і виступають в якості нормативно-правової бази, що визначає права мігрантів. Ці конвенції формують основи як міжнародного співробітництва щодо регулювання міграційних процесів, так і розробки національної політики з урахуванням міжнародних стандартів.

2017 рік став визначним для України, особливо в контексті спрощення подорожей до Європи. 6 квітня Європарламент схвалив рішення про надання українцям безвізового режиму. Далі, 26 квітня, Комітет постійних представників держав-членів ЄС (COREPER) підтримав це рішення. 17 травня було ухвалено Регламент (ЄС) 2017/850 Європейського парламенту та Ради ЄС, що вніс зміни до регламенту (ЄС) № 539/2001, визначаючи перелік країн, чії громадяни зобов'язані мати візи для перетину зовнішніх кордонів ЄС, та тих, хто звільняється від цієї вимоги, включаючи Україну. Після всіх необхідних процедур рішення було остаточно затверджене, опубліковане в Офіційному журналі ЄС і набуло чинності через 20 днів після публікації. Отже, з 11 червня 2017 року українці отримали можливість безперешкодно відвідувати країни Шенгенської зони для короткострокових поїздок.

Наразі в Україні міграційно-правові віносини регулюються низкою нормативно-правових актів, які охоплюють різні аспекти міграційної політики, такі як в'їзд, виїзд, перебування, імміграція та еміграція. Ось кілька основних нормативно-правових актів, що регулюють ці питання:

1. *Конституція України*: Основний закон України, що визначає загальні принципи регулювання міграційних процесів [9].

2. *Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»*: Встановлює правовий статус іноземців та осіб без громадянства, їхні права та обов'язки на території України [10].

3. *Закон України «Про імміграцію»*: Регулює питання, пов'язані з в'їздом на територію України, перебуванням в Україні, імміграцією та еміграцією [11].

4. *Закон України «Про громадянство України»*: Визначає порядок набуття та припинення громадянства України [12].

5. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»: Регулює питання надання статусу біженця, додаткового або тимчасового захисту [13].

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Визначає відповідальність за порушення міграційного законодавства [14].

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина України»: Регулює порядок оформлення та видачі паспортів громадянина України [15].

8. Міжнародні договори: Україна є стороною численних міжнародних договорів, що регулюють міграційні питання, включаючи Конвенцію про статус біженців 1951 року та Протокол до неї 1967 року.

9. Рішення місцевих органів влади: Можуть регулювати окремі аспекти міграції на регіональному рівні.

Безперечно, значний вплив на вдосконалення міграційної політики має ухвалена Кабінетом Міністрів України в липні 2017 року Стратегія міграційної політики України до 2025 року [16]. Документ передбачає активне впровадження норм українського міграційного законодавства відповідно до стандартів Європейського Союзу та враховує актуальні виклики, зокрема трудову міграцію, еміграційні процеси та внутрішнє вимушене переселення. Стратегія містить нові підходи до підтримки як громадян України за кордоном, так і іноземців, які проживають в Україні. Особливу увагу приділено заходам щодо реінтеграції українських мігрантів, популяризації відповідних програм та співпраці з численною українською діаспорою, чисельність якої нині сягає близько 20 мільйонів осіб.

Яскравим прикладом ефективної співпраці України з Європейським Союзом є затверджена урядом Стратегія інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року, яка визначає ключові напрями реалізації державної політики у цій сфері [17].

Міграційна політика є самостійним напрямом державного управління, що тісно переплітається з внутрішніми та зовнішніми аспектами загальної політики країни. Вона виступає складовою демографічної стратегії та інструментом впливу на чисельність, склад і розподіл населення, а також трудових ресурсів. Як частина соціально-економічної політики, міграційне регулювання спрямоване на управління переселенням громадян, контроль за міграційними потоками та реагування на неконтрольовані переміщення людей. Ефективне впровадження такої політики потребує всебічного аналізу міграційних процесів, врахування глобального досвіду регулювання міграції та ретельного дослідження актуального стану міграційної ситуації в Україні. Щоб зменшити рівень еміграції, необхідно розробити ефективну економічну та соціальну політику. Важливо створювати конкурентоспроможні робочі місця в Україні, які б забезпечували гідний рівень доходу, співмірний із заробітками за кордоном. Першочерговим завданням є усвідомлення масштабів проблеми та формування чіткої стратегії її вирішення на державному рівні.

Держава має сприяти розвитку якісних економічних ресурсів, зокрема трудового потенціалу, капіталу, підприємництва та ефективних державних інституцій. Інвестиційний клімат повинен відповідати сучасним вимогам та створювати сприятливі умови для бізнесу. Малий і середній бізнес має отримувати комплексну підтримку від держави, що включає фінансові стимули, податкові пільги та адміністративне спрощення.

Законодавча база у сфері трудової міграції має бути дієвою та відповідати реальним потребам суспільства, а не лише виконувати формальні вимоги.

Необхідно впровадити чіткий механізм та відповідний правовий інструментарій для ефективного здійснення міграційної політики у сфері трудових відносин. Особливу увагу слід приділити правовим та соціальним гарантіям для трудових мігрантів і їхніх родин, а також забезпеченню належних умов їхнього перебування за кордоном. На даний момент система державного управління в Україні не демон-

струє спроможності до впровадження комплексного підходу до міграційної політики, що проявляється у фрагментарності вирішення соціальних питань. Досвід державного регулювання міграційних процесів у період незалежності засвідчує нерівномірний розподіл управлінських зусиль та розпорошення ресурсів, що в підсумку обмежує ефективність державного впливу на міграційні процеси та ускладнює мінімізацію їхніх негативних наслідків [19, с. 7].

Світовий досвід демонструє, що ефективна міграційна політика, яка сприяє розвитку держави, повинна мати комплексний підхід. Вона має враховувати всі аспекти міграційних потоків та етапів міграційного процесу, а також інтегрувати міграційні питання у загальну політичну стратегію країни. Формування такої політики має відбуватися відкрито, із залученням широкого суспільного обговорення, що є запорукою громадської підтримки. Вона повинна ґрунтуватися на всебічному аналізі міграційної ситуації, достовірній статистиці та наукових дослідженнях. Реалізація політики потребує скоординованої взаємодії між державними установами, місцевою владою, громадськими організаціями та соціальними партнерами [20, с. 13].

На даний момент відсутня всеосяжна програма, орієнтована на стимулювання повернення громадян, які виїхали за кордон. Хоча забезпечення умов для реінтеграції українських емігрантів визначено серед пріоритетів державної міграційної політики, зафіксованих у відповідній Стратегії, це положення поки що не знайшло належного відображення в нормативно-правових актах та імплементаційних документах. Зокрема, в Законі України «Про зовнішню трудову міграцію» питання повернення передбачене лише для трудових мігрантів [21].

Сучасна міграційна політика базується на низці ключових закономірностей, які впливають із глобальних геополітичних змін та активізації євроінтеграційних процесів. Це, своєю чергою, потребує тіснішої співпраці з державами-членами Європейського Союзу для формування сприятливого правового середовища, спрямованого на легалізацію українських трудових мігрантів, ефективно

регулювання законної міграції, підтримку процесів повернення, а також захист прав та законних інтересів громадян, які працюють за кордоном.

Для мінімізації негативних наслідків міграції необхідно зосередитися на розвитку конкурентоспроможної економіки, паралельно вибудовуючи системну та ефективну міграційну політику. Її ключовим завданням має стати збереження та зміцнення людського трудового потенціалу в межах національного ринку праці. Орієнтуючись на європейський досвід, формування такої політики має відбуватися прозоро, із залученням суспільного діалогу, що сприятиме отриманню підтримки громадськості. Законодавцям слід спиратися на актуальні та достовірні дані міграційної статистики, аналізуючи сучасні тенденції міграційних процесів. Реалізація національної міграційної політики повинна базуватися на скоординованій взаємодії урядових установ, місцевої влади, соціальних партнерів та неурядових організацій.

Для ефективного управління міграційними потоками необхідна координація на міжнародному рівні. Так, ООН активно працює над створенням глобальної угоди щодо безпечної, впорядкованої та регулярної міграції і формування рамкової інфраструктури для вирішення цих проблем. Найбільш ефективним засобом їх вирішення залишається співпраця з країнами-донорами людських ресурсів. Ефективність взаємодії визначається перш за все характером політичного режиму держави, звідкіля надходять міграційні потоки [22].

У післявоєнний час Україна вимагатиме людських ресурсів для відновлення країни після масштабних руйнувань важливих об'єктів енергетики, промисловості, соціальної сфери, освіти та житлово-комунального господарства. Перед країною постане проблема нехватки робочої сили, це виникне через значні втрати людського ресурсу під час військових дій та неповернення багатьох вимушених біженців з-за кордону. Тому вже зараз треба приймати рішення, які дозволять якісно і оперативно залучити до відновлення нашої держави трудових мігрантів з інших країн. Ми вважаємо, що потрібно внести зміни до п. 4 ст. 42<sup>4</sup> «Плата

за видачу або продовження дії дозволу» Закону України «Про зайнятість населення». По-перше, розширити коло осіб, яким безоплатно здійснюється видача та продовження дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства на території України, а по-друге зменшити розмір плати за видачу та продовження такого дозволу.

На сьогоднішній день, згідно Закону вона складає: 1) для дозволів, що видаються на строк до шести місяців включно, – три прожиткові мінімуми для працездатних осіб; 2) для дозволів, що видаються на строк від шести місяців до одного року включно, – п'ять прожиткових мінімумів для працездатних осіб; 3) для дозволів, що видаються на строк від одного року до двох років включно, – вісім прожиткових мінімумів для працездатних осіб; 4) для дозволів, що видаються на строк від двох років до трьох років включно, – десять прожиткових мінімумів для працездатних осіб. Відповідно, розмір плати за продовження дії дозволу зменшується на один прожитковий мінімум від розміру плати за видачу дозволу на відповідний строк [23].

Станом на 1 січня 2024 року прожитковий мінімум для працездатних осіб складає 3028 грн., а відповідно отримання дозволу на строк до шести місяців буде складати аж 9084 грн., ми вважаємо, що для залучення якомога більше трудових мігрантів потрібно б було зменшити розмір цієї плати.

Впровадження таких змін у комплексі з використанням сучасних технологій, таких як блокчейн, штучний інтелект, біометричні дані та електронні системи обліку, які можуть сприяти більш ефективному управлінню міграційними процесами та підвищити ефективність контролю за кордонами, автоматизацію процесів надання притулку та інтеграції мігрантів, може значно спростити процес отримання робочих дозволів в Україні, зробити його більш прозорим та доступним для іноземців.

**Висновки і пропозиції.** Міграційна політика являє собою комплекс правових, фінансових, адміністративних і організаційних заходів, спрямованих на регулювання міграційних процесів як з боку держави, так і недержавних установ. Вона визначає міграційні пріоритети, контро-

лює кількісний і якісний склад міграційних потоків, а також їхню соціальну, демографічну та економічну структуру.

Формування міграційної політики розпочалося ще після Другої світової війни, коли країни, що приймали значну кількість мігрантів, змушені були виробляти механізми контролю та управління переселенцями. З роками ці системи вдосконалювалися й адаптувалися до нових викликів.

Однак в Україні політика міграційного регулювання досі потребує суттєвих реформ. Україна завжди прагнула відстоювати свої права та інтереси, тому навіть у складних умовах сучасності має можливість вдосконалити підходи до регулювання міграційних процесів. Внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» та інших нормативно-правових актів щодо спрощення процедур отримання й продовження дозволів на працевлаштування іноземців і осіб без громадянства сприятиме швидшому відновленню країни у післявоєнний період. Це також стане важливим кроком на шляху до повноправного членства України в Європейському Союзі.

Отже, формування сучасних міграційно-правових відносин вимагає комплексного підходу, що враховує як національні інтереси, так і міжнародні зобов'язання. Глобалізація, економічні та демографічні зміни створюють нові виклики та можливості для розвитку міграційної політики. Міжнародна співпраця, реформування національного законодавства та використання сучасних технологій можуть суттєво покращити управління міграційними процесами та забезпечити дотримання прав мігрантів.

### Список використаної літератури:

1. Марина Семенова. Статус внутрішньо-переміщеної особи в Україні. [https://jurliga.ligazakon.net/news/211039\\_status-vnutrshno-peremshcheno-osobi-v-ukran](https://jurliga.ligazakon.net/news/211039_status-vnutrshno-peremshcheno-osobi-v-ukran)
2. Олєфір В. І. Імплементация міжнародних норм щодо протидії нелегальній міграції у національне законодавство України. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2005. Вип. 29. С. 76–85.
3. Риндзак О.Т. Міграційна політика в Україні: виклики та інтеграційні перспективи :

- монографія / НАН України, ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього»; наук. ред. д. е. н., проф. У. Я. Садова. Львів : Каменяр, 2019. 422 с.
4. Супруновський А. І. Міграційне право в системі права України : дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2011. 195 с.
  5. Весельська Л. А. Поняття міграція та міграційний процес у сучасних наукових концепціях. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Державне управління.* 2018. Т. 29 (68), № 1. С. 8–12.
  6. Міграційне право України : навч. посіб. / [Сопільник Р. Л. , Ковалів М. В. , Єсімов С. С. та ін.]. Львів : СПОЛОМ, 2023. 260 с. С. 25-26.
  7. Єсімов С. С., Бондаренко В. А. Транспарентність як принцип діяльності органів публічного управління в умовах використання інформаційних технологій. *Соціально-правові студії.* 2018. № 1. С. 42–49.
  8. Конвенція щодо статусу апатридів. *Офіційний вісник України*, 2013. № 51, № 12. 2013. Ст. 450. Стор. 447. Ст. 1875.
  9. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. № 25к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України.* 1996. № 30. Ст. 141.
  10. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України: Закон України № 3773-VI від 22 верес. 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*, 2012. № 19-20. Ст. 179.
  11. Про імміграцію: Закон України № 2491-III від 7 черв. 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*, 2001. № 41. Ст. 197.
  12. Про громадянство України: Закон України № № 2235-III від 18 січ. 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*, 2001. № 13. Ст. 65.
  13. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України № 3671-VI від 8 лип. 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*, 2012. № 16. ст. 146.
  14. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 груд. 1984 р. № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради Української РСР.* 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
  15. Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина України: затв. Постановою КМУ від 25 берез. 2015 р. № 302. *Офіційний вісник України.* 2015. № 40. стор. 60. Ст. 1188.
  16. Про схвалення Стратегії міграційної політики України до 2025 року: розпорядження КМУ № 482-р від 12 лип. 2017 р. *Офіційний вісник України.* 2017, № 60. стор. 216. Ст. 1837.
  17. Стратегія інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року; розпорядження КМУ № 687-р від 24 лип. 2019 р. *Офіційний вісник України.* 2019, № 70. стор. 184. Ст. 2472.
  18. Бублій М.П. Методологічні засади формування міграційної політики в Україні. *Актуальні проблеми державного управління*, 2009. № 2. С. 131-139.
  19. Сафонов Ю. М. Міграційна політика та міграційні процеси в Україні. *Світова економіка та міжнародні відносини.* Інтеллект ХХІ. 2015. № 3. С. 6-13 URL: [http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2015/2015\\_3/1.pdf](http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2015/2015_3/1.pdf)
  20. Міграційне право України : підручник / за заг. ред. С.М. Гусарова. Харків : Дім реклами, 2016. 296 с.
  21. Про зовнішню трудову міграцію: Закон України № № 761-VIII від 5 лист. 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*, 2015. № 49-50. Ст. 463.
  22. Тищенко С.О., Тищенко І.О. Міграція населення в сучасному світі: наслідки, фактори впливу, правовий контекст. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.* 2020. № 1. С. 102-107.
  23. Про зайнятість населення: Закон України № 5067-VI від 5 лип. 2012 р. *Відомості Верховної Ради України*, 2013. № 24. Ст. 243.

### **Chernikova O. Some issues of the formation of modern migration and legal relations**

*The article is sanctified to illumination of basic tendencies, problems and prospects of forming of modern migratory-legal relations. The analysis of literary scientific sources is conducted on questions research of migratory politics, migratory right in the system of right for Ukraine, state and legal adjusting of migratory processes and other. The circle of subjects, objects of migratory relations is investigational, the concept of migratory-legal relations is exposed, in detail it is considered and certain that migratory politics of the state*

*is sent to planning of motion of population, executes control functions after him and is the reaction of the state on the elemental moving people.*

*It is set that for different countries and regions consequences of migration can be different, both for those that give labour force and for those, that she is accepted. The analysis of migratory situation is conducted in Ukraine, that shows that she develops far more dynamically than there is a process of implementation of home legislation in the field of it. The analysis of home and international normatively-legal acts that is ratified by Ukraine and it is distinguished is conducted, that approval of Ministers of Ukraine of Strategy of the integrated management borders became the positive example of close cooperation of Ukraine and EC Cabinet on a period to 2025 to the year. It is also set that perfection of legal mechanisms of providing of public migratory policy of Ukraine, in particular and acceptance of Strategy of public migratory policy of Ukraine on a period 2025 to conditioned by ratification of Agreement about an association with European Union.*

*The prospects of development of migratory-legal relations are considered in detail, in particular paid attention to such: development of global migratory politics, introduction of modern innovative technologies, increase of role of civil society. Certainly directions of improvement of migratory-legal norms are for providing of the effective adjusting of migratory processes and protection of human rights in the conditions of modern calls.*

**Key words:** *migration, migratory right, migratory-legal relations, migratory processes, migratory politics, legal status of мігрантів, globalization, international law.*